

Hotell och vandrarhem i Dalarna

En uppföljning av hur långt företagen har kommit i sitt energi- och klimatarbete.

November 2023

Energiintelligent Dalarna
SAMVERKAN FÖR GRÖN UTVECKLING

Bakgrund

Energiintelligent Dalarna leder och samordnar länets energi- och klimatomställning. Inom kampanjen "Nu ställer vi om" är målet att involvera så många som möjligt i omställningen och att visa upp förebilder. Här ingår också att följa upp och kartlägga hur långt företag i olika branscher och verksamheter kommit i sitt energi- och klimatarbete.

Syftet med kartläggningen av lokala hotell och vandrarhem i Dalarna är:

- Lokal uppföljning av hotell och vandrarhems klimat- och energiarbete
- Hitta och ge erkännande till förebilder som kan inspirera andra
- Fånga nuläge och hinder som behöver åtgärdas
- Erbjud benchmarking som kan motivera till stärkt hållbarhetsarbete
- Identifiera kandidater till utnämningen som Dalapilot.

Så här gjorde vi kartläggningen

Kartläggningen har genomförts i samarbete mellan Region Dalarna och Länsstyrelsen Dalarna. Frågorna utformades i samarbete med Visit Dalarna. Frågorna har skickats ut till samtliga hotell och vandrarhem som finns med i Visit Dalarnas databas.

Målgruppen fick informationsbrev via mejl om kartläggningen med en länk till en digital enkät med de frågor som här redovisas. De som inte svarade i tid fick flera påminnelser med uppmuntran att delta. Svaren sammanställdes och viktades i relation till andra svar. Hotell och vandrarhem grupperades därefter i kategorierna Guld, Silver och Brons för varje fråga.

Målgruppen bjöds in till ett gemensamt digitalt seminarium där sammanställningen presenterades. Här fanns möjlighet för deltagare att korrigera och komplettera sina svar. Vid mötet diskuterades också hinder och möjligheter för att ta sig vidare i omställningen. Denna sammanställning skickades till deltagare och publicerades genom Energiintelligent Dalarnas kanal såsom web och nyhetsbrev mm.

Vid bedömning av de främsta förebilderna har frågor viktats olika tungt i sammanställningen.

Medverkande hotell och vandrarhem

Avesta Gästgiveri
Avesta Stadshotell
Borlänge vandrarhem & turistlägenheter
Clarion Collection Hotel Bergmästaren Falun
Dala-Floda Vårdshus
Dalecarlia Hotel & SPA
Fjällgården Grövelsjön
Fulufjällsgården Natur & Fritid
Gammelgården Hotell & Restaurang
Horrmondsgården Sälen
Hotel Bügelhof Sälen
Hotell Lerdalshöjden Rättvik
Kloten Nature Resort

Knappgården Särna
Ludvika Stadshotell
Lövåsgårdens Fjällhotell
Mora Hotell
Quality Hotel Galaxen Borlänge
Siljansnäs Hotell
Snöå Bruk Event och Fastighet
Soltägtgården
STF Sälen Torgåsgården & Hike in Dalarna
STF Älvdalen Tre Björnar
Sälens Högfjällshotell
Ulfshyttans Herrgård
Äppelbo Gästgiveri

FÖREDÖMEN

Mål, uppföljning och inköp

En framgångsfaktor är att ha dokumenterade och beslutade energi-, klimat- och miljömål för verksamheten som regelbundet följs upp.

Energianvändningen för varje energislag bör regelbundet följas upp. Med undermätare för olika delar av verksamheten underlättas en mer uppdelad uppföljning.

Resultatet av mål och uppföljning bör regelbundet sammanställas och presenteras för såväl ledning som personal samt gäster för att få största möjliga engagemang i frågan.

Frågor

- Har ni dokumenterade och beslutade energi- och klimatmål för er verksamhet?
- Följer ni regelbundet upp energimålen och energianvändningen?
- Har ni information till gäster om era energi- och klimatåtgärder?
- Har ni ett befintligt energi- eller miljöledningssystem?
- Ställer ni tydliga miljökrav vid inköp?

GULD

Företagen som nått längst har beslutade energimål och följer regelbundet upp både mål och användning. De informerar även sina gäster om sitt energi- och klimatarbete samt ställer miljökrav vid inköp. Samtliga Hotell arbetar efter ett energi- och miljöledningssystem. Avesta Stadshotell och Avesta Gästgiveri handlar lokala varor så långt det är möjligt.

SILVER

Flertalet av hotell har dokumenterade energi- och klimatmål samt följer upp det ena eller båda av dem. Hotel Galaxen, STF Tre Björnar, Mora Hotell och Ludvika Stadshotell arbetar enligt ett energi- och miljöledningssystem. Flertalet hotell handlar lokalt så långt det är möjligt och ställer de miljökrav de kan vid inköp utifrån sina förutsättningar.

Mål, uppföljning, inköp

Dalecarlia Hotel, Avesta Gästgiveri, Avesta Stadshotell, Hotell Lerdalshöjden, Hotel Bergmästaren

Dala-Floda Vårdshus, Äppelbo Gästgiveri, Ludvika Stadshotell, Mora Hotell, Sälens Högfjällshotell, Gammelgården Hotell & Restaurang, STF Älvdalen Tre Björnar, Ulfshyttans Herrgård, STF Sälens Torgåsgården, Hotel Galaxen

Lövåsgårdens Fjällhotell, Knappgården, Fulufjällsgården, Soltäktgården, Snöå Bruk, Borlänge Vandrarhem, Horrmundsgården, Klotten Nature Resort, Siljansnäs Hotell, Fjällgården Grövelsjön, Hotel Bügelhof

Energiintelligent Dalarna
SAMVERKAN FÖR GRÖN UTVECKLING

FÖREDÖMEN

Energianvändning

Klimatpåverkan kan minskas med förnybar energi och all fossil energi behöver snabbast möjligt fasas ut. För att genomföra den gröna omställningen behöver vi använda vår energi så effektivt som möjligt.

Frågor

- Använder ni fossil energi för uppvärmning?
- Arbetar ni för att minska eller fasa ut användningen av fossil energi?
- Köper ni grön el?
- Om ni har en spaanläggning, hur jobbar ni för att minska energianvändningen för den?
- Har ni kunskap om era el-effekttoppar och jobbar ni för att minska dessa?
- Har ni egen energiproduktion på anläggningen? Exempelvis solceller, vindkraft eller värmeverk
- Om ja, vilken typ av energiproduktion är det? Om ni vet, hur många kWh per år producerar ni ungefär?

GULD

Ulfshyttans Herrgård har uppvärmning med förnyelsebara energikällor samt avtal om grön el. De har koll på sina effekttoppar samt producerar egen förnybar el med hjälp av solceller. De arbetar även för att minska energianvändningen i sin relaxavdelning.

SILVER

Alla anläggningarna har uppvärmning utan fossil energi. Alla företagen har helt eller delvis koll på sina effekttoppar. Dala-Floda Vårdshus har egen energiproduktion i form av solceller

Energianvändning

Ulfshyttans Herrgård

Fjällgården Grövelsjön, Siljansnäs Hotell, Kloten Nature Resort, Horrmundsgården, STF Älvdalen Tre Björnar, Soltäktgården, Gammelgården Hotell & Restaurang, Sälens Högfjällshotell, Avesta Stadshotell, Dala-Floda Vårdshus, Dalecarlia Hotel

Avesta Gästgiveri, Äppelbo Gästgiveri, Ludvika Stadshotell, Lövåsgårdens Fjällhotell, Mora Hotell, Fulufjällsgården, Snöå Bruk, Hotell Lerdalshjöden, Borlänge Vandrarhem, Hotel Bügelhof, Hotel Bergmästaren, STF Sälén Torgåsgården, Hotel Galaxen

Energiintelligent Dalarna
SAMVERKAN FÖR GRÖN UTVECKLING

FÖREDÖMEN

Systematiskt energiarbete

En effektiv användning av energi och minskat energislöseri är en av de mest effektiva åtgärderna för att minska klimatpåverkan och säkra tillgången till fossilfri el. Sveriges mål är att energianvändningen ska effektiviseras med 50 procent till 2030, jämfört med 2005. För att nå detta mål behöver energianvändningen effektiviseras med 24 procent under de kommande åtta åren jämfört med 26 procent under de senaste 15 åren.

Frågor

- Har ni en gjord en energikartläggning där energianvändningen delats upp på t ex ventilation, belysning, värme, kök?
- Har ni en åtgärdsplan för hur ni ska effektivisera er energianvändning?
- Jobbar ni systematiskt för att genomföra åtgärderna
- Finns ansvariga personer/serviceföretag utsedda för att utföra löpande drift och underhåll av teknisk utrustning där det även ingår att löpande optimera energianvändningen för processer, värme, ventilation mm?

GULD

Anläggningarna har delvis gjort energikartläggningar och jobbar systematiskt med att genomföra energieffektiviseringsåtgärder. Alla hotellen och vandrarhemmen har ansvarig personal för löpande drift och underhåll.

SILVER

Lerdalshöjden har en komplett energideklaration, Dala-Floda Vårdshus och Snöå Bruk har delvis gjorde energikartläggningar. Alla anläggningar utom en har en åtgärdsplan för energieffektivisering.

Systematiskt energiarbete

Kloten Nature Resort Hotel
Galaxen, Sälens Högfjällshotell,
Dalecarlia Hotel

STF Sälen Torgåsgården, Hotel
Bergmästaren, Hotel
Lerdalshöjden, Snöå Bruk,
Gammelgården Hotell &
Restaurang, Dala-Floda Vårdshus,
Äppelbo Gästgiveri, Avesta
Stadshotell

Avesta Gästgiveri, Ludvika
Stadshotell, Lövåsgårdens
Fjällhotell, Mora Hotell,
Knappgården, Fulufjällsgården,
Soltägtsgården, STF Tre Björnar,
Ulfshyttans Herrgård, Borlänge
Vandrarhem, Horrmundsgården,
Hotel Bügelhof, Siljansnäs Hotell,
Fjällgården Grövelsjön

Energiintelligent Dalarna
SAMVERKAN FÖR GRÖN UTVECKLING

FÖREDÖMEN

Transporter

Att ställa om till fossilfria transporter är en av de största utmaningarna i samhället i stort. Sveriges mål är att utsläppen från transporter ska minska med 70 procent till 2030, jämfört med 2010. För att nå detta mål behöver utsläppen minska med 50 procent under de kommande åtta åren jämfört med 20 procent under de senaste 12 åren.

Frågor

- Om hotellet äger egna fordon, är dessa fossilfria?
- Jobbar ni för att införa fler fossilfria fordon?
- Samlar ni information om kundernas transportsätt till och från anläggningen?
- Finns en incitamentsmodell till gäster för klimatsmart resande och informerar ni om hur man kan ta sig till er på ett klimatsmart sätt?
- Ställer ni krav på att leveranser till och från er verksamhet sker med fossilfria transporter?
- Hur många laddstolpar har ni för laddning av elfordon?

GULD

Dalecarlia Hotel har idag delvis fossilfria fordon i sin ägo. De har även incitamentsmodeller som uppmuntrar deras gäster att resa klimatsmart. De ställer krav på fossilfria transporter för leveranser till och från hotellet.

SILVER

Dala-Floda Vårdshus har egna fossilfria fordon. Klotten, Lerdalshöjden, Ulfshyttan, Soltäktgården, gammelgården och Högfjällshotellet har delvis fossilfria fordon i din flotta. STF Säle Torgåsgården, STF Tre Björnar och Ludvika Stadshotell har incitamentsmodell för att uppmuntra klimatsmart resande för sina gäster.

Transporter

Dalecarlia Hotel

Dala-Floda Vårdshus, Ludvika Stadshotell, Sälens Högfjällshotell, Gammelgården Hotell & Restaurang, Soltäktgården, STF Tre Björnar, Snöå Bruk, Ulfshyttans Herrgård, Hotell Lerdalshöjden, STF Säle Torgåsgården, Hotel Galaxen, Klotten Nature Resort

Avesta Gästgiveri, Avesta Stadshotell, Äppelbo Gästgiveri, Lövåsgårdens Fjällhotell, Mora Hotell, Knappgården, Fulufjällsgården, Borlänge Vandrarhem, Horrmundsgården, Hotel Bügelhof, Siljansnäs Hotell, Fjällgården Grövelsjön, Hotel Bergmästaren

FÖREDÖMEN

Cirkulär materialflöden

Ett viktigt miljö- och klimatmål är att minska resursanvändningen generellt sett och att övergå till mer cirkulära flöden. Att stegvis minska användandet av naturresurser och råvaror är viktigt i den gröna omställningen. Att minska sina avfall och därefter sortera och återvinna är en viktig del i att gå mot mer cirkulära flöden.

Frågor

- Arbetar ni systematiskt för att stegvis minska användningen av naturresurser och råvaror?
- Erbjuder ni andra cirkulära tjänster till era kunder, tex uthyrning av cyklar, konferensutrustning mm?
- Arbetar ni systematiskt för att minska spill och öka återvinningen av avfall?
- Hur många kg avfall genererar ni under ett år?

GULD

STF Säle Torgåsgården ett bra övergripande cirkulärt tänk. De arbetar systematiskt för att minska användningen av naturresurser och råvaror. Samt med att systematiskt minska spill och öka återvinningen av avfall. De lånar ut utrustning så som sittunderlag, termos med mera till sina gäster för att undvika en massa nyinköp och engångs artiklar. De serverar den frukost som gästerna beställer för att minska på matsvinnet. De lagar också mat på rester för att undvika att mat slängs.

SILVER

Flera av hotellen jobbar systematiskt med att minska användningen av naturresurser och råvaror. De erbjuder även cirkulära tjänster till sina gäster. Hotellen arbetar även systematiskt för att öka återvinningen av avfall.

Cirkulära materialflöden

STF Sälen Torgåsgården

Dalecarlia Hotel, Dala-Floda Vårdshus, Ludvika Stadshotell, Mora Hotell, Knappgården, Sälen Högfjällshotell, Gammelgården Hotell & Restaurang, Snöå Bruk, Ulfshyttans Herrgård, Borlänge vandrarhem, Hotell Lerdalshöjden, Hotel Galaxen, Klotten Nature Resort

Avesta Gästgiveri, Avesta Stadshotell, Äppelbo Gästgiveri, Lövåsgårdens Fjällhotell, Fulufjällsgården, Soltäktgården, STF Tre Björnar, Horrmundsgården, Hotel Bügelhof, Siljansnäs Hotell, Fjällgården Grövelsjön, Hotel Bergmästaren

Energiintelligent Dalarna
SAMVERKAN FÖR GRÖN UTVECKLING

Hinder och förslag från hotell och vandrarhem i Dalarna

De som svarat på enkäten har samtidigt fått påpeka saker som de upplever som hinder i sin omställning till ökad hållbarhet. Några saker som lyfts fram är:

- Svårt att få ekonomi till att investera i solceller och laddplatser
- Önskar bättre samarbete med kommunen
- Resursbrist
- Svårt att bryta traditionella matvanor
- Dyrt att ställa om till fossilfritt
- Önskar investeringsstöd till klimatsmarta investeringar

www.energiintelligent.se

 Energiintelligent Dalarna
SAMVERKAN FÖR GRÖN UTVECKLING